

(อม.๓๐)

คำพิพากษา



คดีหมายเลขดำที่ อม. ๖/๒๕๖๔

คดีหมายเลขแดงที่ อม. ๙/๒๕๖๕

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์
ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

วันที่ ๒๕ เดือน พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๖๕

ระหว่าง { คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ผู้ร้อง
นายสามารถ หมวดมณี ผู้ถูกกล่าวหา

เรื่อง การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหาเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สินนั้น กรณีพ้นจากตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีเมืองพัทลุง อำเภอเมืองพัทลุง จังหวัดพัทลุง ให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหา กับลงโทษฐานเป็นผู้มีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑, ๑๑๔, ๑๖๗

พิเคราะห์คำร้อง และเอกสารประกอบคำร้องแล้ว ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า เมื่อวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๕๖ ผู้ถูกกล่าวหาได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีเมืองพัทลุง ซึ่งเป็นตำแหน่งที่มีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินตามประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และพ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๕๙ ผู้ถูกกล่าวหา ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณีพ้นจากตำแหน่ง เมื่อวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ โดยไม่แสดงรายการทรัพย์สินของ นางอุไร หมววมณี คู่สมรส คือ บัญชีเงินฝาก ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) บัญชีเลขที่ ๒๑๘-๒-๑๒๙๘๘-๗ ชื่อบัญชี นางอุไร หมววมณี จำนวนเงิน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท

ปัญหาต้องวินิจฉัยว่า คดีของผู้ร้องในความผิดฐานจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ กรณีพ้นจากตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีเมืองพัทลุงขาดอายุความทางอาญาหรือไม่ องค์กรคณะโดยมติเสียงข้างมากเห็นว่า แม้ขณะยื่นคำร้องพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มีผลใช้บังคับแล้วเมื่อวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๖๑ โดยยกเลิกพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ แต่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๖๗ ซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้ภายหลังการกระทำความผิดยังคงบัญญัติให้การกระทำตามคำร้องเป็นความผิดอยู่และมีระวางโทษเท่าเดิม จึงต้องใช้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้ในขณะกระทำความผิดบังคับแก่คดีนี้ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒ วรรคหนึ่ง แต่เมื่อพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มิได้บัญญัติเรื่องอายุความไว้เป็นการเฉพาะ จึงต้องนำบทบัญญัติเรื่องอายุความตามประมวลกฎหมายอาญามาใช้บังคับ เมื่อความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๑๙ มีระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ จึงมีอายุความห้าปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๕ (๔) เมื่อข้อเท็จจริงฟังได้ว่าผู้ถูกกล่าวหา ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณีพ้นจากตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีเมืองพัทลุง เมื่อวันที่

๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ จึงถือว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดในวันดังกล่าว แม้ผู้ร้องจะยื่นคำร้องเมื่อวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ ซึ่งอยู่ภายในอายุความห้าปีนับแต่วันกระทำความผิด และขอให้ศาลออกหมายจับผู้ถูกกล่าวหาในวันเดียวกัน อันเป็นวันก่อนครบกำหนดอายุความและถือว่าผู้ถูกกล่าวหาหลบหนีไปในระหว่างถูกดำเนินคดีตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๗๔/๑ แต่บทบัญญัติดังกล่าวอยู่ในหมวด ๖ ว่าด้วยการดำเนินคดีอาญาผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตามมาตรา ๒๗๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ซึ่งเป็นบทบัญญัติว่าด้วยการดำเนินคดีในกรณีที่นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือข้าราชการการเมืองอื่น ถูกกล่าวหาว่าร้ายวญผิดปกติกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการตามประมวลกฎหมายอาญาหรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่หรือทุจริตต่อหน้าที่ตามกฎหมายอื่น โดยไม่รวมถึงการดำเนินคดีกรณียื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินซึ่งบัญญัติไว้ในหมวด ๓ ว่าด้วยการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สิน กรณีจึงไม่อาจนำมาตรา ๗๔/๑ มาใช้บังคับแก่คดีนี้ได้ อายุความในคดีนี้ จึงไม่สะดุดหยุดลงตามบทบัญญัติดังกล่าว ส่วนพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗ เป็นบทบัญญัติเกี่ยวกับการนับอายุความทางอาญาแตกต่างกับกฎหมายที่ใช้ในขณะกระทำความผิดของผู้ถูกกล่าวหา แม้มิใช่บทบัญญัติว่าด้วยการลงโทษแต่มีผลให้ระยะเวลาบังคับโทษขยายออกไปทั้งเป็นกฎหมายที่บัญญัติขึ้นภายหลังที่ผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดอันเป็นโทษแก่ผู้ถูกกล่าวหาจึงไม่อาจนำมาใช้บังคับแก่การกระทำความผิดของผู้ถูกกล่าวหาได้ แม้ศาลรับคำร้องไว้พิจารณาเนื่องจากผู้ถูกกล่าวหาไม่มาศาลตามนัดโดยไม่มีเหตุแก้ตัวอันควร แต่เมื่อผู้ร้องไม่ได้ตัวผู้ถูกกล่าวหามาศาลภายในกำหนดอายุความห้าปีนับแต่วันกระทำความผิด คดีส่วนอาญาจึงขาดอายุความ สิทธินำคดีอาญามาฟ้องเป็นอันระงับไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๓๙ (๖) และมาตรา ๑๘๕ วรรคหนึ่ง ประกอบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๘ วรรคสาม สำหรับมาตรการบังคับทางการเมืองเป็นการจำกัดสิทธิขั้นพื้นฐานของบุคคลซึ่งสืบเนื่องมาจากโทษทางอาญาและไม่อาจแยกออกจากโทษทางอาญาได้ เมื่อคดีส่วนอาญา

ขาดอายุความแล้วจึงไม่อาจนำมาตรการบังคับทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ มาบังคับแก่ผู้ถูกกล่าวหาได้ กรณีไม่จำเป็นต้องวินิจฉัยประเด็นอื่นอีก

พิพากษายกคำร้อง.

นายสิทธิศักดิ์ วนะชกิจ

นายสืบพงษ์ ศรีพงษ์กุล

นายอรพงษ์ ศิริกานต์นนท์

นายเผด็จ ชมพานิชย์

นายเกรียงศักดิ์ โขมานะสิน

นายศักดิ์ชัย รังษีวงศ์

นายพิศล พิรุณ

นายนิพนธ์ ใจสำราญ

นายจักษ์ชัย เยพิทักษ์